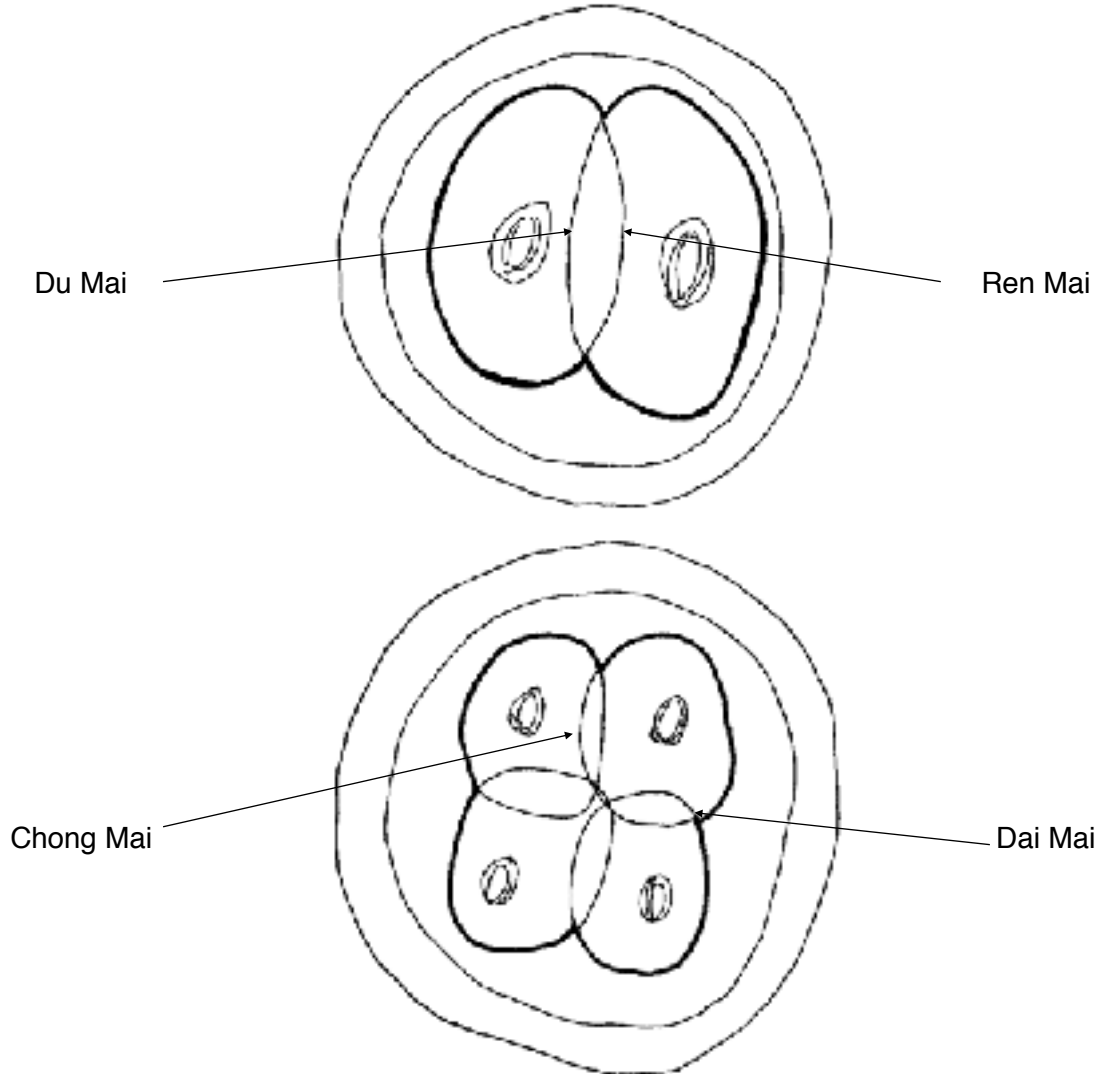

ערוצי האנרגיה הראשוניים

ארבעת הערוצים הראשוניים מצויים כבר בחלוקה הראשונית של הזיגוטה למבנה בן ארבעה תאים. זוהי החלוקה השנייה והיא ראשית המבנה האנרגטי, שלימים יתהווה לעובר. נמנה כאן בקצרה רק כמה מתכונותיהם בכדי לתת מושג ראשוני מהו מבנה אנרגטי? מנין שמות הערוצים? מהו טבעם ותפקודם?

לפני שנציע הגדרה לארבעת הערוצים הייסודיים נמנה את הקשרם לשמונת הערוצים הנקראים "היוצרים המשניים". למרות שכאן לא נעסוק בהם זה חיוני להבנת המבנה השלם.

דו מאי	רן מאי	צ'ונג מאי	דאי מאי
ערוץ יאנג עקב שמאלי	ערוץ יין עקב שמאלי	ערוץ יין המחבר שמאלי	ערוץ יאנג המחבר שמאלי
ערוץ יאנג עקב ימני	ערוץ יין עקב ימני	ערוץ יין המחבר ימני	ערוץ יאנג המחבר הימני

הערוץ השולט - GV - שאו יאנג

הערוץ השולט (governing vessel) או בסינית Du Mai. המילה הסינית Du משמעה שולט והיא בשימוש גם במובן של גנרל שולט או אדם בר סמכה. המילה Mai ניתנת לתרגום ככלי קיבול או כלי תחבורה כדוגמת כלי שיט ומכאן השם באנגלית.

זהו אחד משני הערוצים הראשוניים שנוצרים מיד עם חלוקת התאים הראשונית ושמור לו תפקיד מרכזי בהיווצרות או התפתחות העובר. הערוץ השולט אחראי על הזנת המוח וחוט השדרה, תפקיד זה הוא שבזכותו הוא מקבל את שמו הערוץ השולט, שכן המוח הוא מגדל הפיקוח או אם תרצו מרכז הבקרה של הגוף כולו וחוט השדרה מהווה ערוץ התקשורת בין המוח לכל תא בגופנו.

ביטויים קליניים של הערוץ יתחלקו לשתי קבוצות: אלה הנובעים מחוסר צ'י ואלה הנובעים מעודף:

סימפטומים של עודף: מחלות של המוח, עמוד השדרה והגב, תפקוד לקוי של כליות. סימפטומים של חוסר: רעידות של הראש, קושי להתרכז, העדר יכולת להאסף למטרה, חוסר כוח רצון, טחורים וצניחה של פי הטבעת. אצל גברים שפיכה מוקדמת או אימפוטנטיות יכולה לנבוע מחולשה של הערוץ.

הערוץ החודר - Thrusting Vessel - טאי יאנג

הערוץ החודר זה תרגום בעייתי, אך התקשתי למצוא מילה טובה יותר בעברית. שם הערוץ בשפה הסינית הוא Chong Mai. משמעות המילה הסינית צ'ונג היא רחוב והכוונה היא הערוץ ש"עובר דרך" זהו הערוץ התומך את הגוף קרי, העובר דרכו ותומך את הגוף. הדאואיסטים ראו בו ערוץ שתפקידו לשלב ולאזן את אנרגיות היין והיאנג בגוף. האנרגיה של הערוץ מקורה בדם טיאן התחתון ומשם נובעת במעלה הגוף לכיוון העיניים. הערוץ מזין את בלוטות האדרנל ומהאנרגיה שלו מתפתחות בלוטות האדרנל בעובר. צ'ונג מאי מוליך את הדם לאיברי הרבייה ואיזון הערוץ מסייע לטיפול בבעיות גניקולוגיות. הערוץ ישפיע על מחזור חודשי ואספקת זרימת הדם והצ'י לרחם. חוסר איזון של ערוצים אלה לפני העיבור או בטרימסטר הראשון יכול להוביל להפלה. ערוצים אלה מחיים ומזינים אנרגטית את מערכת השרירים המגינה על הבטן, ואת איברי הרבייה.

ביטוי קליני של חולשה של הערוץ יכולה לבוא לידי ביטוי כחוסר דם. חולשה של שרירי הבטן, תיאבון חלש ובעיות בדרכי העיכול יתכנו כתופעה שניונית הנובעת מחולשה או סטגנציה של הערוץ המחבר.

הערוץ המכיל - CV - שאו יין

הערוץ המכיל נקרא בסינית Ren Mai. המילה רן בעלת כמה משמעויות, ביניהן אדם והאידיוגרפיה של הערוץ מכילה את המילה אדם בתוכה. במקרה הזה התרגום הנכון יהיה הפריה, אחריות או אפילו מחויבות. בכל המקרים אלה דברים אותם אדם מקבל על עצמו ונושא עמו.

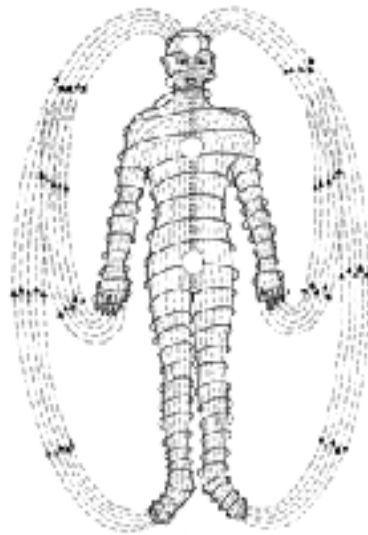
זהו הערוץ השולט בכל ערוצי היין בגופנו ומזין את הצ'י המקורי Yuan Qi של חמשת האיברים הייניים. זהו גם הערוץ המסדיר את מערכת הרבייה, מערכת העיכול ומערכת הנשימה.

ביטויים קליניים של הערוץ יתחלקו לשתי קבוצות: אלה הנובעים מחוסר צ'י ואלה הנובעים מעודף:

סימפטומים של עודף: מחלות של איברי הרבייה, מחלות של מערכת העיכול, כאבים בשרירי הבטן, גושים שומניים או גידולים. אצל נשים מחזור חודשי ארוך או לא סדיר. סימפטומים של חוסר: חולשה או תחושת כובד של אזור המותניים והצלעות, הרניה או חולשה של שרירי הבטן, צורך מוגבר במתן שתן.

הערוץ המקיף - ערוץ החגורה - Dai Mai - טאי יין

באנגלית הערוץ נקרא Belt Vessel על שום מיקומו, למרות שניתן לתרגם את המילה דאי כחגורה. תפקידו הוא לאגד את כל המרידיאנים. הדאואיסטים האמינו כי ערוץ זה מקיף כמו סליל של אנרגיה

היוצא מנקודת המוצא של החגורה ומתפשט לראש ולקצוות הגפיים כסליל המקיף את הגוף כולו (ראו איור).

ערוץ זה מקורו בחלוקת התאים השניה - בלסטולה בת ארבעה תאים והוא משלים את מבנה היסוד האנרגטי. הדאואיסטים תארו אותו על דרך משל כמו ערפילים המקיפים את ההר הגבוה וגולשים מלמעלה במורדות ההר.

האנרגיה בערוץ זה מקורה בדם טיאו התחתון ונקודות המשמשות בתרגול ניי גונג סטטי הן מלפנים CV8 ומאחור GV4, אם תרצו הערוץ מהווה קו משווה אנרגטי המזין את פעולת הקטבים בגוף האדם. חולשה של הערוץ מתוארת בכתבי הרופאים הסינים הקדמונים כ"מים קרים עומדים". חולשה של הערוץ יכולה לבוא לידי ביטוי בחולשה וכאבים של צידי הבטן או חולשה וכאבים של הגפיים, כאב במפשעה ואצל נשים בצניחת רחם או העדר טונוס וחולשה בשרירי הבטן התחתונה.

להלן כל ארבעת הערוצים באיור המראה את מיקומם:

